

DIRETTORAT GĦAL KWALITÀ U STANDARDS FL-EDUKAZZJONI
Dipartiment tal-Kurrikulu u *eLearning*
Taqsima tal-Assessjar Edukattiv
Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Sekondarji 2011

Rotta 1

IT-TIENI SENA

MALTI

HIN: SAGHTEJN

Isem: _____

Klassi: _____

GHALL-UŻU TAL-GHALLIEMA:

SKEMA TA' MARKI

Mistoqsija	A	B	Ċ	D	E	TOTAL
Marki	18	28	12	12	30	100
Marki tal-istudent/a						

KUMMENTI

A. Silta għall-qari

(18-il marka)

Popeye fl-inkwiet!

Fl-Ingilterra qed jaħsbuha serjament li jintroduċu liġi li permezz tagħha films li fihom jidhru nies ipejpu jingħataw *rating* ta' 18. B'hekk jevitaw li t-tfal jarawhom u jdaħħlu f'moħħhom li jistgħu jpejpu.

Ħafna kienu maħsuda b'din l-aħbar għax *rating* ta' 18 tingħata lil films b'kontenut vjolenti jew sesswali. Imma l-ħsieb hu li t-tfal jinżammu 'l bogħod mit-tipjip.

Jekk din il-liġi tgħaddi jkun ifisser li taħt il-mannara se jaqgħu wkoll films klassiċi tat-tfal bħal *Popeye*, *101 Dalmations* u *Peter Pan*, films li normalment isibu posthom fl-iskedi televiżivi fi żmien il-Milied u l-Għid.

(addattament minn kitba li dehret fil-*Gwida* ta' Lulju 2010)

1. Aghżel it-twegiba t-tajba billi tagħmel sing taħtha: (6)

- i. Fl-Ingilterra hemm ċans li jgħaddu liġi ġdida dwar (it-tipjip, ix-xorb alkoholiku, il-films).
- ii. Films li fihom jidhru nies (ipejpu, jixorbu, jisirqu) se jingħataw *rating* ta' 18.
- iii. Dan ħalli (l-ġenituri, t-tfal, l-għalliema) ma jarawhomx u jithajru jpejpu.

2. Mis-silta sib u ikteb il-kelma li jonqos:

- i. *Rating* ta' 18 jingħata lil films v_____.
- ii. Jingħata wkoll lil films b'k_____ sesswali.
- iii. Il-veru ħsieb hu li t-tfal ma jidrawx i_____.

3. Veru jew Falz? (6)

- i. Jekk il-liġi tgħaddi, it-tfal ma jarawx *Popeye*. _____
- ii. Dan għaliex *Popeye* ipejjep. _____
- iii. Films klassiċi s-soltu narawhom fis-sajf. _____

B. Lingwa

(28 marka)

1. Qabbel Kolonna A ma' Kolonna B bħal fl-eżempju: (6)

Kolonna A		Kolonna B	
1	wiżna		kunserva
2	ponn		ħajt
3	bott		ghagin
4	balla		ħawħ
5	bixkilla	1	patata
6	platt		melħ
7	rukkell		tiben

2. Żid il-kelma addattata li tfisser “ħafna ħafna” mill-kaxxa t’isfel bħal fl-eżempju: (6)

kiesah silġ

ħafif _____

iswed _____

aħdar _____

nadif _____

aħmar _____

dlam _____

tazza, rixa, **silġ**, ħaxix, ċappa, nar, tuta

3. Għaqqad Kolonna (A) ma’ Kolonna (B) u ma’ Kolonna (Ċ) bħal fl-eżempju: (8)

Kolonna A (verb)		Kolonna B (mamma)		Kolonna Ċ (għerq)	
1	nsuqu		beka 		f-r-ħ
2	frahna		nizel 	1	s-w-q
3	nibki		ferah 		b-k-j
4	naqraw	1	saq 		q-r-j
5	nżilna		qara 		n-ż-l

4. Aghmel sing taht il-pronomi magħżulin bhal fl-eżempju (8)

- i. Jiena Anna Fava u noqghod 15, Triq l-Iljuni, Bugibba.
- ii. Dak it-tifel jigi minni u dik minnek.
- iii. Poggi dawn il-flus f'idejk, u dawk fil-karus.
- iv. Min jirbah il-lotterija tas-*Super 5* u ohrajn mimlijin dejn.
- v. Gara kif qalu huma u mhux kif qal kulhadd.

Ċ. Malti Prattiku

(12-il marka)

Int se torganizza *party* f'għeluq sninek u se tistieden lil diversi ħbieb. Xi wħud qatt ma ġew id-dar tiegħek. Imla l-vojt bil-kliem fil-kaxxa t'isfel biex tghidilhom kif l-aħjar li jaslu f'darek.

1. _____ il-karozza numru 32 mill-venda tal-karozzi tal-linja f'Bieb il-Belt.
2. Wara li _____ minn hdejn l-Air Terminal tal-ajruport tal-Gudja, il-karozza tghaddi minn taht il-mina tal-ajruport.
3. Kif _____ mill-mina, il-karozza _____ mar-*roundabout* u tikser għad-dritt biex tasal hdejn il-knisja ta' Hal-Kirkop. Hawnhekk ċempel għax tkun _____.
4. Triq il-Ġilju qiegħda fuq _____ tal-lemin tal-knisja.
5. Id-dar jisimha "Il-Kenn".

tghaddi, in-naħa, Aqbad, tohroġ, wasalt, ddu

D. Letteratura

(12-il marka)

i. Proża

Imla l-vojt bil-kliem fil-kaxxa t'isfel: (6)

Fil-_____ tal-knisja Toni kien dejjem sejjer. Jixkatla l-_____ u jagħtihom il-minju. Jistokka l-pilandri bil-ġibs. Jizbogħ it-_____, u fuq kollox, il-bnadar. Kien jiġbor il-_____ biex jagħmel il-_____, u mal-ftit li jiġbor iżid il-ħafna minn _____.

(addattament minn **Fuklar Qadim u Bnadar Imċarrta** ta' Trevor Żahra)

antarjoli, flus, maħžen, butu, ġodda, trofej

ii. Poeżija

Jonfoħ, jithabat, jilheg,
Marbut u mxekkel sewwa,
Il-barri għajjen mejjet,
Sa fl-aħħar daħal ġewwa;
U xhin fil-bitha huwa xamm ir-riħa
Li kienet tixhed it-tixrid tad-dmija,
Il-barri għajjat, u b'din l-għajta tiegħu,
Kexkex il-biċċerija.

.....

(silta mill-poeżija **Il-Barri** ta' Ġorġ Pisani)

Aghżel it-twegiba t-tajba billi tirriga sinjal taħtha: (6)

- (a) Il-(muntun, barri, kelb) għajjen mejjet.
- (b) Kien qieghed (jigri, jimxi, jonfoħ).
- (c) Il-barri daħal fil-(biċċerija, pixkerija, maħžen).
- (d) Fil-bitha xamm riħa ta' (nbid, ikel, demm).
- (e) Għalhekk (nafar, għajjat, ġera).
- (f) U (werwer, kisser, ħarbat) il-biċċerija.

E. Kitba ta' sentenzi / paragrafi (30 marka)

1. Qiegħed in-numri 2 sa 6 hdejn il-paragrafi halli tkompli l-bijografija ta' Kellu Xuereb, in-nannu ta' student fit-tieni sena tas-sekondarja. (10)

Wara t-Tieni Gwerra Dinjija daħal pulizija u serva fil- <i>Water Police</i> . F'dan iż-żmien iżżewweg lil Pawla, innanna, u marru joqogħdu r-Rabat, Għawdex.	
Kellu Xuereb, missier missieri, twieled fir-raħal tax-Xewkija fl-1921.	1
Huma kellhom tlett itfal, wieħed minnhom missieri.	
Fil-familja kienu għaxra, u hu kien it-tmien wild. Trabba fir-raħal tax-Xewkija, fejn attenda l-iskola primarja.	
Lin-nannu Kellu niftakru xih bil-bastun. Imma dejjem kien bit-tbissima fuq wiċċu. In-nannu miet ħmistax-il sena ilu.	
Minn età żgħira kien jgħin lil missieru fl-għalqa. Imma ta' sittax-il sena daħal suldat mat-truppi Ingliżi u kien stazzjonat il-Mosta.	

U

2. Ikteb l-istorja ta' dawn l-istampi f'madwar **100** kelma. Dan il-kliem jista' jgħinek: Anna u Patrick; razzett tan-nannu; tigieġ u papri; ħnieżer; *pony*; frott; lura lejn id-dar. (20)

